

A felszín alatti és felszíni vizek szennyezés elleni védelme az EU-ban

A tiszta víz nélkülözhetetlen az emberek és az egészséges környezet számára. Milyen lépéseket tesz az EU és az Európai Parlament a vizek állapotának megőrzése érdekében?

A tiszta víz nélkülözhetetlen

Az [Európai Környezetvédelmi Ügynökség](#) szerint az 1990-es és 2010-es évek között csökkent a vízszennyezés az EU-ban. A javuló tendenciát azonban visszaesés követte: 2016 óta a felszíni vizek 58%-a szennyezettnek tekinthető. Emellett a felszíni vizeknek csupán a 42%-a, a felszín alatti vizeknek pedig a 77%-a esetében beszélhetünk jó kémiai állapotról.

Az [európai zöld megállapodás szennyezőanyag-mentességi célkitűzésével](#) összhangban a Bizottság 2022 októberében [javaslatot terjesztett elő](#), amelyben az édesvízi víztestek védelmében felül kívánja vizsgálni a felszíni vizek és a felszín alatti vizek szennyező

anyagainak úgynevezett „megfigyelési listáit”.

2023 szeptemberében a Parlament [elfogadta álláspontját](#) a felszín alatti és felszíni vizek szennyezéssel szembeni védelméről és a vízminőségi előírások javításáról szóló bizottsági javaslatról. Az új jogszabálytervezet módosítja a [víz-keretirányelvet](#), a [felszín alatti vizekről szóló irányelvet](#) és a [környezetminőségi előírásokról szóló irányelvet](#) (a felszíni vizekről szóló irányelv). Célja az emberi egészség és a természetes környezet hatékonyabb védelme a szennyező anyagokkal szemben.

Felszín alatti és felszíni vizek

- A felszín alatti vizek a talaj, a homok és a kőzetek felszín alatti repedéseiben és vājataiban (pl. artézi kutakban, fűrott kutakban, forrásokban) találhatóak.
- A felszíni vizek a felszíni víztetek (pl. folyamok, folyók, tavak, vizes élőhelyek, víztározók vagy patakok) összefoglaló elnevezése.

A vízszennyező anyagok figyelőlistájának bővítése

A képviselők azt javasolják, hogy a megfigyelési listát a Bizottság javaslatával ellentétben ne korlátozzák az anyagok egy maximális számára, és azt rendszeresen vizsgálják felül az új tudományos bizonyítékok, valamint az új vegyi anyagok gyors ütemű megjelenésének figyelembevételével.

A képviselők emellett több anyag, többek között a [mikroműanyagok](#) megfigyelési listára való felvételét is kéri, amint a megfelelő megfigyelési módszerek rendelkezésre állnak.

A felszín alatti vizek védelme

Az EU felszín alatti vizeinek hatékonyabb védelme érdekében a képviselők azt kéri, hogy azok esetében a küszöbértékek legyenek tizedakkorák, mint a felszíni vizek esetében.

Továbbá szeretnék, ha a perfluor-alkilezett anyagok egy bizonyos csoportját felvették a felszín alatti vizeket szennyező anyagok listájára, tekintettel arra, hogy ezeket az anyagokat az EU-ban

a felszín alatti vizek mérési pontjainak több mint 70%-ánál észlelték. Ezenfelül szigorúbb előírásokat szeretnének a glifozátra, a biszfenolra, az atrazinra, a gyógyszerekre és a növényvédő szerekre.

Fizessen a szennyező

Végezetül a Környezetvédelmi Bizottság álláspontja szerint a szennyező anyagokat tartalmazó termékek gyártóinak hozzá kell járulniuk a megfigyelési költségekhez.

Települési szennyvízkezelés

A vízszennyezés egy forrása lehet a települési szennyvíz is. A [Parlament 2024 áprilisában elfogadta a szabályokat](#), amelyek a környezet és az emberi egészség védelme érdekében javítják a szennyvíz kezelését és újrafelhasználását.

Javítani kell a települési szennyvíz monitorozását a vegyi szennyező anyagok, köztük az örökké jelen lévő vegyszerek (per- és polifluor-alkil anyagok), mikroműanyagok és kórokozók (például vírusok és baktériumok) esetében.

A kiegészítő vízkezelés költségeinek egy részét a gyógyszer- és kozmetikai termékek gyártóinak kell finanszírozniuk.

A vízhiány kezelése érdekében a tagállamok „vízmegetakarítási és újrafelhasználási terveket” hozzanak létre.

A következő lépések

Amint a Tanács is elfogadta álláspontját a felszín alatti és felszíni vizek védelméről szóló jogszabályról, megkezdődhetnek a tárgyalások a nemzeti kormányokkal a jogszabály végleges formájáról.

- [Mit tesz az Unió a légszennyezés csökkentése érdekében?](#)
- [Tengeri hulladék: adatok, érdekességek, és új uniós szabályok](#)

További információ

[Szennyező anyagok az uniós vizekben: Az ellenőrzés céljából jegyzékbe vett vegyi anyagok felülvizsgálata](#)

[A felszíni vizeket és a felszín alatti vizeket szennyező anyagokra vonatkozó előírások felülvizsgálata \(angolul\)](#)

[Integrált vízgazdálkodás – a felszíni és felszín alatti vizekben található szennyező anyagok jegyzékeinek felülvizsgálata](#)

[Uniós cselekvési terv: „Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé”](#)